

Vabaduse toetuseks

Fareed Zakaria ütleb oma raamatus „Vabaduse tulevik“, et Ameerikas on hakanud domineerima lihtsamelne rahvalikkus, mis peab legitiimsuse aluseks populaarsust ja avatust. Selle tulemusena on Ameerika läinud ohtlikult tasakaalust välja – demokraatiat on juurde tulnud, vabadust aga mitte.

1960–70ndatel sattusid Ameerikas löögi alla mitte ainult parteid, vaid ka riik ja tema toimimine. Nimelt viis demokratsiseerimine selleni, et kõik saavad lõputult osaleda kõikide asjade üle käivatel referendumitel ja debattidel, pole ükski otsus lõplik ega püsiv. Täna hindavad asjaosalised seda ise ebaõnnestumiseks, sest avaliku eliidi asemel on mängu juhtimas varjatud eliit (lobbygrupid eeskätt), kelle üle, erinevalt avalikust, kontroll puudub.

Eesti on märksa lühema ajaga jõudnud sarnasesse punkti. Mulle meenus Zakaria kirjeldus viimastel nädalatel, kui vaatasin, kuidas kõik mõnuga kotivad oma riigi parlamendiliikmeid. Olen nõus, et Toompeal on inimesi, kes ei peaks sinna saama ja kes käituvad rumalalt. Kuid ma ei nõustu, et valimatult halvustatakse neid inimesi, kes on vabadel valimistel kandidaatidena meie kõigi ees olnud.

Viimastel nädalatel on paljude tähelepanu võitnud ka Vabadussammas. Mina, nagu paljudki, väljendasin oma seisukohta annetust tehes ning selle toetuseks allkirja andes. Kuid mind teeb kurvaks mõnede inimeste püüd pisut enne lõppu pidurit tõmmata ning venitada seda protsessi veel 10 aastat ja korraldada veel mitu konkurssi – viimane oli alles seitsmes ju.

Zakarialt laenates: „Demokraatia on vabade inimeste parim väljendamine koosseksisteerimiseks“. Ärme siis keera seda selliseks, kus iga järgmine populaarsusküsitlus on eelmisest tähtsam ja riiki juhitakse õhtuste uudiste või portaali klikkide arvu järgi. Teeme midagi ka ära – näiteks tasume oma võla nende ees, kes on Eestit kaitsnud, ja austame ka oma riiki. Arvan, et järeltulevad põlved ei pahanda.

Kristen Michal,
Reformierakonna
peasekretär

Aktuaalne

Lk 2 On aeg Tallinnas ohtlikke veoseid piirata

Valitsuses

Lk 4 Andrus Ansipi valitsusel täitub esimene aasta

Parlamendis

Lk 5 Iga lapsele 2000kroonine ringiraha

Minu kodukoht

Lk 7 Pirita üldpalneering – kinnisvaraarendaja tööplaan?

Teedesse investeerimise asemel on keskerakondlik linnavalitsus tulnud välja järjekordse keeluga – pealinnas tuleks keelata sõita kiiremini kui 40 km/h.

Väiksem kiirus teeauke ei paranda

Kümneid miljoneid kroone telekraanidel poseerimiseks kulutav Tallinna Linnavalitsus eelistab teedereformid kiirusepiirangu alandamist.

Märtsikuu alguses tegi pealinna liiklust kureeriv abilinnapea ettepaneku alandada kesklinnas kiirusepiirangut 40 kilomeetrini tunnis. Abilinnapea väitel peaks see paranda-

ma olukorda pealinna liikluses. Kõikumusele, kas poleks otstarbekam liikluse aeglustamise asemel teid remontida ja seeläbi ka ummikuid vähendada, linnavalitsusel vastust paraku pole.

Sel aastal investeerib pealinn teedesse ja tänavatesse üle viiendiku vähem kui 2007. aastal ning rekonstrueerib vaid kaheksa linnatänavat. Igapäevaselt pealinna teedel aukude vahel laveerivad autojuhid leiavad, et kui nii edasi läheb, ei ole Tallinna tänavatel varsti võimalik enam sõita ka 30 km/h. „Uute ja uute keeldude

ning piirangute leiutamise asemel võiksid linnaisad lõpuks teed korda teha. Siis oleks ka liiklus rahulikum,“ arvas üks pealinna autojuht.

Igapäevaselt pealinna teedel aukude vahel laveerivad autojuhid leiavad, et kui nii edasi läheb, ei ole Tallinna tänavatel varsti võimalik enam sõita ka 30 km/h.

Kesklinnast, Lasnamäelt ja Piritalt valitud Riigikogu liige Keit Pentus ütles, et pealinna teede ja liikluse olukorda aitaks parandada see, kui igaaastaselt investeeritaks teedesse ühtlaselt palju. „See, et suurtest ja olulistest teedehitustest praeguse linnavalitsuse ajal loobutud on, on väga niru lugu. Kui neli aastat oleks hoitud seda investeerimise tempot, mis näiteks abilinnapea Peep Aaviksoo ajal oli, siis saaksime varsti rääkida ka tõesti paremat teedest ja sujuvamat liiklusest,“ selgitas Keit Pentus.

Katja Ljubbratets

Karupoeg Puhh ja Eesti majandus

Hiljuti arutati Vanurite Eneseabi- ja Nõustamisühingus, kas Eesti majandust ootab krahh. Üheskoos jõuti järeldusele, et Eesti majandusel on tugevad alustalad ning nende püsijäämiseks tuleb palju ja hästi töötada.

Poska tänava hubases villas on kujunemas tavaks koguneda ja arutada poliitika hetkel kuumade teemade üle. Omalaadne poliitikakool on toonud täissalli väarikas eas daame ja härrasmehi debateerima nii pensionite kui majanduskeskkonna teemal. Viimane kord kuulati ja arutati koos Mainori Kõrgkooli ärijuhtimise instituudi direktor Andres Arrakuga teemal „Kas Eesti majandust ootab krahh“.

Majandusekspert Andres Arrak kinnitas kuulajatele, et tänu iseseisvuse taastamisele rajatud tugevatele liberaalse majanduspoliitika alustaladele – tasakaalustatud eelarve, madalad maksud, vabakaubandus ja valutakomitee süsteem – on Eesti majandus kõikumatu.

Andres Arraku sõnul saab praegu rääkida küll majanduse aeglasemast kasvust, aga mitte majanduslangusest ega krahhist. „See, et vahepeal tu-

leb majandusest õhku välja lasta, on igati normaalne ja vajalik,“ rääkis ta. „Kui mõtleme veel paari aasta tagusele ajale, kus ennast kinnisvaraarendajaks nimetajaid oli rohkem kui ükskõik mis teise valdkonna töötajaid, oli juba siis selge, et selline asi ei saa kaua kesta.“ Täpsustava küsimuse peale, et kuidas siis krahhiga lood on, kinnitas Andres Arrak, et mingit krahhi tulemist tema tõenäoliselt ei pea.

Jätukub lk 7

Juhtkiri

Linnavõimu ükskõiksus jätab tänavad auklikuks

Märtsi algus pani taas meenutama süngel pommitamisööd, mille jälgi – auke majaderivis – leiab Tallinna linnapildist tänini. Aja-loobarbaarsusele ei ole mingit õigustust ning seda saab mõista ainult ühte meele. Meenutame siinkohal, et mitmeti on jubedale märtsiööle vaadatud praeguse Tallinna linnapea kabinetist. 2008. aasta kevadtalvel näeme aga sedagi, kuidas raad pealinna elu lihtsa tegemusega igapäevaselt pidurdab. Pommiagud on aeg parandanud, kuid tänavaaugud takistavad liiklust.

Teede remont soikub

Hiigeleelarvega Tallinn kulutab miljoneid propagandale, kuid kahtleb, kas suudab oma osalusega kaasa lüüa ristmike renoveerimisel tänapäevasteks. Olu-korras, kus riik eraldas linna peamiste ristmike väljaehitamiseks 2 miljardit krooni, saab linn oma-poolse panusega likvideerida kõik suuremad kitsaskohad Tallinna liikluses. Ometi jääb tänavate korrashoiuks ette nähtud raha kopsakast eelarvekasvust hoolimata samaks.

Tallinn annab alla?

Riigi raha on linnale täiendav abi, kuid riik ei võta endale kohaliku omavalitsuse kohustusi jooksvalt teid remontida. Paraku näitavad numbrid, et Tallinna linn annab võitluses teeaokudega alla. Pealinna eelarve kasvab seitsmendiku võrra, kuid teedesse investeeritavad summad jäid sisuliselt eelmise aasta tasemele, mis asfaldi ruutmeetrites tähendab selget tagasimeetmist.

Logisev kontrolörde kontroll

Kevade eel tõusid küsimused pealinna parkimiskontrolörde ning ühistranspordi piletikontrolörde võimalike seaduserikkumiste kohta. Linnavõimud on kontrolli usaldanud erafirmale, kontroll erafirma tegevuse üle aga logiseb. Eriti nukker, kui arvestada, et nii parkimise kui ühistranspordi hind Tallinnas üha kasvab. Kui kord parkimise ja bussipiletite kontrollimisega oleks majas, ehk polnuks siis tarvis hinda üldse kergitada?

Seega on pealinnas prioriteetidid selgelt paigas. Linnakodanike heaolu ja eluolu parandamine on seal väga tagasihoidlikul kohal. Sellest palju eespool on maamaksu tõus, parkimistasude kasvamine või propaganda-ämbri kolistamine. Kõik need tegematajätmissed puudutavad aga pealinna elanikke iga päev.

Tallinn soovib ise ohtlikke veoseid kontrollida ja piirata

Hiljuti esitas Tallinna Linnavolikogu valitsusele ettepaneku suurendada linna õigusi ohtlike veoste kontrollimisel ja piiramisel.

Ohtlike veoste ohtlikkus ja soov neid piirata on üks vähestest argipäevaelu probleemidest, mille osas Tallinna Linnavolikogu saadikud on alati üksmeelel olnud. Reformierakonna eestvedamisel seati 1997. aastal eesmärgiks lõpetada ohtlike ainete veod läbi Tallinna aastaks 2003 (hiljem pikendati aastani 2007) ja alates 2006. aastast piirati ohtlikke autoveoseid tiptundidel.

Ohtlike veoseid jälgib 8 riigiasutust

Paraku sisemiste jõudude ühendamisest ei piisa. Kogu Eesti majandust ja turvalisust mõjutavate ohtlike veoste piiramiseks on Tallinna linnal vaja ka kokkulepet riiklikul tasandil, kas ja mis ulatuses võib kohalik omavalitsus olla ise kooskõlastaja, kontrollija, sulgeja ja keelaja.

Täna teostavad kontrolli ja järelevalvet raudteeveo ohutuse üle Tehnilise Järelevalve Amet, Päästeamet, Tööinspeksioon, Keskkonnainspeksioon, Tarbijakaitseamet, Maksu- ja Tolliamet, Tervisekaitseinspeksioon ja Sotsiaalministeerium. Ohutuse tagamine ja konkreetsete õnnetuste tagajärgede likvideerimine on aga valdavalt Tallinna mure.

Tallinn soovib ise kontrollida ja piirata

Möödunud aasta detsembris esitas Tallinna Linnavolikogu valitsusele ettepaneku raudtee- ja kemikaaliseaduste muutmiseks, mille arvesse võtmisel:

- Tekiks linnaametnikel õigus teha

Praegu on Kopli kaubajaam taraga piiratud, seal on ööpäevane elektrooniline ja mehitatud valve, hüdrandid ja vahtkustutid on kergesti ligipääsetavad, ronge komplekteeritakse raadio teel. Linnavolikogu liikme Mati Eliste arvates on suurõnnetuse vältimiseks sellest siiski vähe.

raudtee-ettevõtjale ja teistele raudteeveeremi valdajatele ettekirjutus raudteeveerem raudteeliiklusest viivitamatult kõrvaldada, raudteeliiklus sulgeda või oluliselt piirata, kui veeremiga ohustatakse inimese elu või tervist või keskkonda.

- Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja oleks kohustatud konsulteerima raudteevõrgustiku teadaande koostamisel ka linnavalitsusega ning kajastama selles ka ohtlike kaupade läbiveo piiranguid või keeldusid.
- Võimaliku kahju hüvitamiseks peaks suurõnnetuse ohuga ja ohtliku ettevõtte omanik kindlustama oma vastutuse kahju eest, mis võib tuleneda suurõnnetusest. Seejuures peaks vastutuskindlustuse kindlus-

Praegu on raudteel ja sadamates suhteliselt vaikne ning oleks õige aeg viimistleda oma sõnum läbi seaduse ja ohjeldada ohtlike veoste kulgu läbi Tallinna.

tussumma, mis on ette nähtud ettevõtte tegevuse tagajärjel kolmandatele isikutele tekkida võiva varalise kahju hüvitamiseks, olema vähemalt 500 000 krooni.

- Linnavalitsusel tekiks õigus teostada järelevalvet kemikaalide ar-

vestamise nõuete ning ohtlike kemikaalide ja detergentide käitlemis-, ohutus- ja teavitamisnõuete täitmise osas ning vajadusel menetleda vastavaid rikkumisi väärteo korras.

Antud ettepaneku aluseks on eelnõu, mille Reformierakonna fraktsioon esitas volikogule menetlemiseks 2006. aastal.

Praegu on raudteel ja sadamates suhteliselt vaikne ning oleks õige aeg viimistleda oma sõnum läbi seaduse ja ohjeldada ohtlike veoste kulgu läbi Tallinna.

Mati Eliste,
linnavolikogu liige,
Pirita halduskogu esimees

Eri Klas – Pirita Aasta Inimene 2007

FOTO: ENO LEIES

Eri Klas loodab, et piritalastel jätkub arukust säilitada Pirital rohelust ja rahu ning kaitsta siinset loodust.

Tiitel Pirita Aasta Inimene 2007 – oli see Teile üllatus?

Muidugi. Arvan, et tiitel on seotud õnnestunud Birgitta festivalide organisatsiooniga.

Mida Te sooviksite praegustele ja tulevastele piritalastele?

Loodan, et jätkub arukust säilitada Pirital rohelust ja rahu ning kaitsta

siinset loodust. Soovin häid naabrisuhteid ning õnne ja tervist kõigile!

Varem on Pirita Aasta Inimese tiitlid pälvinud Lagle Parek (2001. aastal), Uno Mereste (2002), Edith Asveit (2003), Aavo Aunroos (2004), Kalle Klandorf (2005) ja perekond Ütt (2006).

Katja Ljubratets

Kommentaari

Ülle Rajasalu,
Pirita halduskogu liige

Juba 2000. aastal linnaosavanemana töötades tekkis mul mõte, et Eesti Vabariigi aastapäeval oleks sobiv tunnustada neid tublisid Pirital elavaid või töötavaid kodanikke, kes on linnaosa arengule kaasa aidanud ning tutvustanud Pirita nime Eestis kui välismaal. Toona algatatud üritus on olnud jätkusuutlik ja ka teiste erakondade poolt määratud linnaosavanemad on traditsiooni jätkanud.

Mul on väga hea meel, et tänava toetati minu ettepanekut nimetada Pirita Aasta Inimeseks 2007 Eri Klas, kes dirigendina omab rahvusvahelist tunnustust ja on suutnud käivitada Pirita kloostriterritooriumil suurepärase rahvusvahelise muusikafestivali. Äitah Sulle, Eri Klas!

Kas pealinn vajab Kips-Kalevipoega?

Reformierakonna fraktsioon esitas 21. veebruaril toimunud volikogu istungil linnapea Edgar Savisaarele arupärimise Kips-Kalevipoja ostmise kohta, kuna kasutule kujule kulutatud suur summa on ilmselge raiskamine.

Kindlasti ei saa ei Reformierakond ega ka linnaelanikud sellist hinda heaks kiita: esiteks jääb Kips-Kalevipoja funktsioon linnaelu arendamisel arusaamatuks ning kindlasti ei maksa kipsist kuju valmistamine 700 000 krooni. Nii mitmedki skulptorid on pidanud kuju hinda ebamõistlikult kõrgeks, hinnates kipskuju valmistamise kuluks suurusjärgus 100 000 krooni. Kips ei ole kohe kindlasti kulla hinnaga ehitusmaterjal. Sellise

hinnaga kipsist kuju valmistamine on sama, kui maksta poes saiapätsi eest 600 krooni.

Selle aasta 18. veebruaril toimunud volikogu revisjonikomisjoni koosolekul selgus, et linnavalitsus on Kalevipoja kuju konkursi võitnud skulptor Tauno Kangrolt tellinud kuju kipsist maketi. Kips-Kalevipoeg on ligi 2 meetri kõrgune ning hetkel seisvat see hr Kangro ateljees.

21. veebruaril toimunud volikogu istungil Reformierakonna poolt linnapea Edgar Savisaarele esitatud arupärimises soovitakse teada, milliseks otstarbeks telliti Kips-Kalevipoeg, kas kuju on plaanis näidata tulevikus ka volikogu liikmetele ning avalikule üldsusele ning kas selle valmistamiseks kuulutati välja ka konkurss. Kui ei, lähivad mõtted vägisi linnapea ja skulptori headele suhetele.

Linnapea Edgar Savisaar ei ole siiani leidnud mahti arupärimisele vastata.

Remo Holsmer

Lisaks merrepaigutatavale kujule maksab Tallinna linnavalitsus kallilt kinni ka selle kipsmaketi.

Tallinn – pealinn ka kuritegevuses

Eesti pealinn annab riigi üldisesse kuritegevuse tasemesse oma kaaluka panuse.

Mõni aeg tagasi tegi justiitsminister Rein Lang parlamendis ettekande, kus ta andis muuhulgas ülevaate kuritegevuse hetkeseisust Tallinnas. Tuleb kahjuks tõdeda, et kuigi kuritegevus Põhja-Eestis on mõne protsendipunkti võrra langenud (53%-51%), moodustab Tallinnas toime pandud kuritegude koguarv kõigest Eestis sooritatud kuritegudest koguni 41%.

Vargused, vargused, vargused

Arvestades, et Eestis pandi eelmisel aastal kokku toime suurusjärg 50 000 kuritegu, tähendab 41% seda, et Tallinnas oli aastaga üle 20 000 kuriteo ehk peaaegu 60 kuritegu iga päev! See number on päris hirmuäratav. Selline suur number tähendab ka seda, et Tallinn on kõrgeima kuritegevusega linn Eestis, kus 10 000 elaniku kohta pandi eelmisel aastal toime 521 kuritegu. Linnade pingereas järgnes Tallinnale Tartu (332 kuritegu 10 000 elaniku kohta). Kõige madalam oli ku-

ritegude suhteline tase aga Saaremaal (168) ja Hiiu maal (187). Kui vaadata veel seda, milliseid kuritegusid sooritatakse, siis on heameel tõdeda, et raskete isikuvastaste kuritegude (tapmised jms) osakaal on jätkuvas langustrendis. Samas on suurimaks probleemiks vargused, mis näiteks Tallinnas moodustasid ligi 60% kõigest kuritegudest.

Omaavalitsusel ülesanne ennetada

Kõige eelneva peale mõeldes tekib tahtmatult küsimus, kas olukorra parandamise kohustus on riigil või saab ka Tallinn ise midagi ära teha. Mina väidan, et esmajoones peabki kuritegevuse vähendamine olema omaavalitsuse ülesanne. Tagajärgedega võitlemine ehk kuritegude avastamine on riigi ülesanne. Kuritegude vähendamine, mis kõigepealt tähendab ennetustegevust, oli, on ja jääb esmalt siiski omaavalitsuse ülesandeks. Hakkab ju ennetustegevus pihita kõigepealt kodust ja haridusasutustest. Nii vanemad, lasteaiad kui koolid vastutavad esimestena selle eest, et ühel kasvaval inimesehakatil oleks piisavalt hea kasvatus, et ühiskonnas toime tulla ja mitte min-

Pealinnal on kuritegevuse vähendamiseks veel palju teha.

Tasub teada!

- Tallinnas oli aastaga üle 20 000 kuriteo ehk peaaegu 60 kuritegu iga päev!
- Kuritegevust vähendav ennetustöö on omaavalitsuse ülesanne.

na kuritegelikule teele. Kui eelnevate astmete tööle vaatamata on isik siiski kaldunud halvale rajale, on järgmisena just linna ülesanne anda oma panus kuritegevuse vähendamisele. Ja seda eelkõige võimalikult turvalise elukeskkonna loomisega. Et oleksid valgustatud tänavad, et oleks piisavalt patrulle tänaval, et oleks ohtlikemates kohtades videovalve, et oleks hästi arenenud naabrivalve jne. Samuti saab linn hoolitseda, et noortel midagi teha oleks. Ja just noortel, kuna statistika kohaselt panevad enim kuritegusid (pea 30%) toime just noored vanuses 18-24 aastat.

Turvalisem elukeskkond

Kui lühidalt püüda teemat kokku võtta, siis tuleb tõdeda, et kuritegevus tervikuna on küll viimastel aastatel langenud, ent arvestades kuritegude liike ja nende toimepanijaid, peab Tallinn kindlasti senisest suuremat tähelepanu suunama just noortele, nende vaba aja võimalustele ning turvalisema elukeskkonna loomisele ja seda eelkõige valgustuse parandamise ning suurema arvu patrullide tellimisega Tallinna tänavatele.

Hanno Pevkur,
Riigikogu õiguskomisjoni liige

„Hullud päevad” ehk uus K-korterite odavmüük

Taas on Tallinna linnavolikokku jõudmas eelnõu, millega saadetakse otsustuskorras ja võileiva hinnaga müüki pea viiskümne korterit üle terve Tallinna.

Märkimist väärib asjaolu, et odavaimate korterite hinnad algavad vaid 3600 kroonist. Tallinna linnajuhtide sõnul täidab väheväärtslike korterite odavmüük omandireformi käigus tehtud ülekohtu heastamise eesmär-

ki. Kahjuks on populistlike loosungite taga olev reaalne tegelikkus see, et sellega luuakse uut ebaõiglust nii kõigi teiste sundüürnike, aga ka üldiselt kõigi Tallinna maksumaksjate suhtes, sest „Hulludest päevadest” saavad osa vaid valitud. Ajalugu on näidanud, et otsustuskorras müük on kindlasti tore ja kasulik otsustajatele ja ostjatele, kuid see ei käi ausa linnavalitsuse, rääkimata ausa konkurentsi põhimõtete kokku.

Paljud Tallinna Teataja lugejad on meile helistanud/kirjutanud ja küsi-

nud, kust on tekkinud müüdavate korterite naeruväärselt odavad hinnad. Pole vist raske arvata, et selliste hindade tekkimisel on taaskord olnud mängus K-korterite „maaletooja” Keskerakonna käsi. Eelmise aasta juunis võttis linnavolikogu keskfraktsiooni ainuhoiule (teerulli taktikaga) vastu „Linnavara võõrandamise korra” muutmise, millega sätestati tulevikus otsustuskorras müüdavate korterite soodne hind. Määrusega kinnitati, et sundüürnik ja iga temaga koos eluruumi üürile saanud isik saavad igaüks 18 ruut-

meetri eest tasuda 300 krooni ruutmeeter ja lisaks 15 ruutmeetrit eluruumi üldpinda perekonna kohta. Eelnimetatud ületavate eluruumi pinna ruutmeetrite hinna määramisel lähtutakse asja harilikust väärtusest.

Ja kui veel loo lõppu lisada, et üks uutest korterisaajatest on kriminaalkorras karistatud raamatupidaja, kes sajan-divahetuse paiku riisus oma tööandjalt pea 500 000 krooni, siis ei tohiks tänased linnavalitsejad imestada, miks korterite odavmüük riivab tavakodanike õiglustunnet.

Moonika Oras

Hea tallinlane!

Tallinna linnavolikogu otsustas vähendada teede remondiks ja rekonstrueerimiseks ettenähtud vahendeid eelmise aastaga võrreldes 22,3% ehk 148 miljoni krooni võrra. Samas suurendab linn maamaksu 2,5 korda ja võtab sel aastal 500 miljonit krooni laenu jooksvate kulutuste katteks. Näiteks suurendatakse 133% võrra propagandaelarvet. Leiame, et prioriteetid ei ole paigas ning aeg on küps linnaelanike sekkumiseks.

Olukorras, kus riik eraldas Euroopa Liidu vahenditest 1,4 miljardit krooni Ülemiste ja Russalka ristmike ning Nõmme raudteeülesõidu mitmetasandiliseks ehitamiseks, jääb linna ülesandeks lahendada Haabersti ristmiku ehitus ja teede jooksev remont ja uuendamine. Seda ei ole üle mõistuse palju.

Selleks, et probleemi tõsidusest ka linnavalitsus aru saaks, kutsume sind üles edastama meile infot Tallinna auklikest ning sõidetamatutest tänavatest. Kogu koondatud informatsiooni edastame isiklikult linnapea Edgar Savisaarele koos soovitusel teed korda teha.

Aktiivsemaid osavõtjaid ootavad väärikad auhinnad.

Reformierakond

Lisainfo tel 693 3231 (Kadri Penjam) või taavi@reform.ee

TEED KORDA!

www.reform.ee/teedkorda

Kampaania kestab
15. aprillini 2008

Lühidalt

Kuritegevuse vähendamine algab lastetoast

Riigikogus kriminaalpoliitika arengusuundade ülevaadet kommenteerinud Hanno Pevkuri sõnul tuleb kuritegevuse vähendamisest rääkides alustada eelkõige just laste ning noorte kasvatusel.

„Kuritegelik mõttemaailm saab alguse juba lapseeas, millest tulevalt tuleb kuritegevuse vähendamiseks tegeleda eelkõige laste ning noortega. Ja selles lasub suurim roll just igal lapsevanemal ning haridusasutustel,“ lisas Pevkur.

Reformierakondlasest parlamendisaidiku arvates tuleb lastele tähelepanu pööramisel jälgida ka seda, kus ja kuidas riik ning omavalitsused ennetusega realselt tegelevad. „Justiitsministeeriumi andmete kohaselt panustavad vaid pooled Eesti omavalitsused realselt raha erinevatesse ennetusprojektidesse. See number on selgelt liiga madal.“

Iga omavalitsus peab andma oma panuse, et noortel oleks tegevust, mis läbi õnnestuks vähendada ka kuritegevust. „Oluline on panustada nii kooli ja koolivälisele tegevusele kui realsele kuritegevuse ennetustegevusele. Mida rohkem on noortel tegevust, seda väiksem on tõenäosus, et nad kuritegelikule teele lähevad,“ selgitas Pevkur.

Uus töölepinguseadus sünnib sivilistes aruteludes

Veebruari lõpus Eesti Kaubandus-Tööstuskoja poolt korraldatud töömessi avamisel kõnelnud Riigikogu liige ja endine rahvastikuminister Paul-Eerik Rummo kinnitas, et Eesti vajab uut töölepinguseadust.

„Hoidkem põialt, et uue töölepinguseaduse ümber üles koetud himu ja õuduse õhkkond ei lükaks seaduse vastuvõtmist lõpmatult edasi ega moonutaks selle olemust, mis vastab kõigi vajadustele muutuvast majandussituatsioonis,“ lausus Rummo messi avades.

Rummo sõnul pole midagi loomulikumat kui see, et tööpakkujate ja töövajajate, või kui teisalt vaadates tööjõu vajaja ja oma oskustele ja võimetele rakenduse otsija teineteist üles leiavad ja lepivad kokku mõlemat poolt rahuldavates tingimustes. Ta rõhutas ka vajadust pideva uuenemise, õppimise ja loominguksuse järele nii töötajate ettevõtjate kui töötajate poolel.

Töömessil, mille eesmärgiks oli viia kokku nii töötajad kui ka tööpakkujad, osales sadu ettevõtjaid ja tööjõu pakkujaid. Messi korraldas Euroopa Komisjoni INTI projekti raames Kaubandus-Tööstuskoda koostöös Tööturuametiga, Integratsiooni Sihtasutuse ja Rahvastikuministri bürooga. Messil vahendati tööpakkumisi eri vanuses ja erineva hariduse ja keelteoskusega inimestele üle Eesti, pidades silmas nii hästi kvalifitseeritud spetsialiste kui ka abipersonali, neid, kes on hetkel töötud, ja ka parema ja tasuvama töökohta otsijaid.

Aastatagune pildimeenus Andrus Ansipi valitsuse ametisseastumisest.

Valitsusliit saab aastaseks

4. märtsil möödus aasta Reformierakonna valimisvõidust. Tagasivaate Andrus Ansipi teise valitsuse esimesele tööaastale teevad reformierakondlastest ministrid.

Andrus Ansip, peaminister

Valitsuse esimene aasta on olnud sündmusterohke ja väga tõine. Kuid enamik valitsuse otsuseid ei ole kiire mõjuga, tulemused avalduvad pikema aja vältel. Valitsusliidu üheks peaesmärgiks on saavutada Eesti rahvastiku positiivne iive läbi sündimuse kasvu – 2007. aastal ületas sündivus üle pika aja 15 000 lapse piiri. Olen kindel, et 2008. aastal tõuseb see arv tänu vanemahüvitise 1,5 aastani pikendamisele 16 000 lapseni. Valitsusliidu esimesel tööaastal jätkus kiire majanduskasv. Ka nüüd alanud arengutempo aeglustumine on meile soodne – see viitab majanduse stabiliseerumisele. Majanduskasv tõstis oluliselt inimeste elatustaset. Keskmine palk suurenes 2007. aastal eelmise aasta sama ajavahemikuga võrreldes 20-21%. Ka keskmine vanaduspension oli III kvartalis 20% suurem kui aasta tagasi. Majandust pikaajase mõjutav otsus on tulumaksu alandamine 26%-lt 18%-ni. Ka tulumaksuvaba miinimumi tõstmine 3000 kroonini kuus ning tulumaksuvabastuse sisseseadmine alates esimesest lapsest on olulised valitsusliidu 2007. aasta otsused, mille positiivsed mõjud avalduvad 2008. aastal.

Laine Jänes, kultuuriminister

Ausalt öeldes, ei ole veel täheldanudki seda, et kultuuriministri ametisse astumisest on möödunud juba aasta. Kogu see aeg on olnud ääretult tõine ja juba täna võin piisava rahuldustundega nentida, et oleme suutnud kultuurivallas olulisemad koalitsioonilepingu punktid täide viia või nende elluviimisega alustada. Peagi hakkab valitsus arutama Reformierakonna viimaste valimiste ühe põhilubaduse – 2000kroonise ringiraha – sätestamise põhimõtteid. Äramärkimist väärrib selle sajandi ühe suurprojekti Eesti Rahva Muuseumi ehituse käivitamine. Hoo on sisse saanud ka nn protsendiseaduse eelnõu ettevalmistamine, mis soodustab laialdasemat kunstiteoste kasutamist avalike ehitiste kujundamisel. Sellel aastal investeerime oluliselt rohkem kultuuriobjektide ja kirikute korrastamisse. Märkimisväärselt on tõusnud ka kultuuritöötajate palgad.

Maret Maripuu, sotsiaalminister

Sotsiaalministeerium on ette valmistanud mitu väga olulist otsust, et tagada Eesti rahva tervis ja püsijäämine. Vanemahüvitise pikendamine ning kehavälise viljastamise toetamine loovad turvatunde, et peredesse sünniks üha rohkem lapsi. Käivituv e-tervise süsteem annab nii patsiendile kui arstile enam aega keskenduda olulisemale – kvaliteetsele ravile. Nii tänaste kui homsete eakate kindlustunnet tõstab uuenenud pensionisüsteem ning pen-

sionite tõus. Töös on veel mitmed ettepanekud, et Eestis elaks õnnelik ja hästi toimetulev rahvas.

Rein Lang, justiitsminister

Eelmise aasta suurima positiivse uudisena märgin ära ettevõtjaportaali ehk äriregistri kiirmenetluse edukat käivitumist. Teenus on omaks võetud – 2007. aasta teisel poolel loodi ligikaudu 30% uusi ettevõtteid portaali kaudu. Äripäeva andmetel vähenes sünkroonis sellega vahendusefirmade (riiulifirmade müüjate) käive kuni kolmandiku võrra. Lihtne, kasutajasõbralik ja kiire teenus vähendab vajadust õigusabiteenuse ostmiseks. Reformierakonna lubadus – ettevõtte kahe tunniga – on edulooks saanud ning palvinud rahvusvahelisi auhindu ja tähelepanu kõikjal Euroopast.

Urmas Paet, välisminister

2007. aasta oli välisministeeriumile teistsugune aasta. Mitte kunagi varem ei ole tulnud meil seista silmitsi saatkonna füüsilise ründamisega ning suursaadikule kallalekippumisega nagu juhtus Moskvas. Samas saavutas Eesti aprillikriisi ajal NATO, ELi ja teiste partnerite selge toetuse. Pean väga oluliseks Lissaboni lepingu allkirjastamist. Eestlaste jaoks oli aasta suurimaks välispoliitiliseks võiduks Schengeni viisaruumiga liitumine. Uut versteposti meie riigi arengus näitab ka OECDlt liitumiskutse saamine. Oluline on ära märkida samuti Jaapani keisripaari visiiti Eestisse.

Jaanus Tamkivi, keskkonnaminister

Eelmise aasta märksõnadena tooksin eelkõige välja laialdase kaasamisprotsessi käigus valminud põlvkivi kasutamise riikliku arengukava aastateks 2007-2015 eelnõu ja keskkonnavastutuse seaduse, mis kohustab loodusele olulist kahju tekitanud isikut seda realselt heastama.

Kuna paljud kohalikud omavalitsused täitsid oma ülesandeid puudulikult või jätsid üldse täitmata, algas 2008. aasta suure prügipaanikaga. Täna saan rõõmuga kinnitada, et hiljutise uuringu põhjal on juba 80% eestimaalastest hakanud prügi sorteerima ja seega ladustatakse prügilatesse vähem jäätmeid.

Praegu valmistab ministeerium ette metsaseaduse muudatusi, mis võimaldavad maaomanikel tulevikus metsa lihtsamalt hallata.

Keit Pentus, Riigikogu Reformierakonna fraktsiooni esimees

Mulle on sümpaatne, et pensionite tõusu tagavad muudatused ei tekitanud erimeelsusi ja pensionite kahekordistamise paketti sai Riigikogus üksmeelselt vastu võetud. Et vanemahüvitise perioodi pikendati 1,5 aastani, et viljatusravi kompenseerimiseks mõeldud summa tõusis 100 miljoni kroonini, et seadustati tulumaksu vähendamine 18%-ni. Järgmised kaks olulist otsust, mis teha tuleb, on ettevõtte tulumaksusüsteemi kindlustamine ning eraiskute väärtpaperitelt teenitud ja uuesti väärtpaperitesse investeeritud tulu maksust vabastamine.

Katja Ljubobratets/
Karin Kalda/Õnne Pillak

Ringiraha aitab lastel areneda

Kultuuriminister Laine Jänes selgitab, kuidas riik hakkab toetama laste huvialaringides osalemist.

Iga lapsevanema soov on, et tema lapsed osaleksid vähemalt ühes huviringis. Sest lisaks väärtuslikule ajaveetmisvormile on see kasulik lapse arengule praegu ja tulevikus. Erinevad küsitlused ja uurinud on näidanud, et vanemate meelest on põhilisteks takistusteks laste huviharidusega tegelemisel pere rahaliste võimaluste puudus, sobivate huviringide kaugus elukohast ja kasvanud koolikoormus. Just neid probleemseid tegureid analüüsid ja sobivaid lahendusi otsides tekkis idee, millega Reformierakond läks möödunud aasta Riigikogu valimistele – lubadus kehtestada igale kooliealisele lapsele 2000kroonine ringiraha, mida saab kasutada spordi- või huvialaringis osalemise eest tasumiseks.

Täna võib juba päris julgelt väita, et see idee on peagi saamas reaalsuseks. Aastaga kultuuriministeriumis välja töötatud seaduseelnõu on läbinud kõik kooskõlastusringid, Vabariigi Valitsuse istungi ja jõudnud aruteluks ja vastuvõtmiseks Riigikokku.

Kuidas ringiraha toimib?

Ringiraha on mõeldud pearahana kõikidele lastele, kes käivad ükskõik millises huvikoolis, spordiklubis või huviringis sõltumata nende omandivormist. Sõltumata ka sellest, kas huviring on tasuline või tasuta. Lapsevanemal tuleb teha taotlus oma elukohajärgsele omavalitsusele ning sealt suunatakse raha huviringile tema lapse osalustasu hüvitamiseks, kui ring on tasuline. Kui osalustasu huviringis puudub, võib omavalitsus kasutada raha näiteks ringile õppevahendite

Kui laps rahapuudusel huviringist eemale ei jää, avanevad ka tema võimed varakult.

soetamiseks või ringijuhtide, treenereite ja õpetajate töö tasustamiseks.

Kui sobivat huvialaringi elukohajärgses omavalitsuses ei ole, saab vanem seda kasutada naaberlinnas/valdas, kus soovitud ring olemas. Seega saavad näiteks kõik Tallinna lapsevanemad suunata ringiraha Viimsisse, Tabasallu või Kiili valda juhul, kui nende lapsed on just seal sobiva huviringi leidnud.

Mitu kärbest ühe hoobiga

Lisaks kõige olulisemale – võimaldada kõikidel lastel osaleda huviringis – olenemata nende vanemate rahakoti paksusest, on ringiraha seadustamisel veel mitu positiivset külge.

Esiteks toob süsteemi käivitamine kaasa ringide registreerimise nõude, mis annab seni puuduva ülevaate hu-

vuse järjest rohkem lapsi. Teiseks on huvialategevus eriti oluline preventiivne faktor, kui räägime noorte alkoholitarbimisest. Täna on poliitikutel läinud kaasa keelustamise paanikaga ja usutakse tõsimeeli, et keelamisega lahendatakse kogu probleem. Reformierakond on aga alati uskunud, et parim ravi on ennetus. On fakt, et noored, kes on oma vabaaja sisustanud erinevate huvitegevustega, satuvad vägijooki tarbima tunduvalt harvemini, kui nende huvideta eakaaslased. Enamasti jooivad noored ikkagi seepärast, et midagi targemat teha pole, kui ainus huvi on lihtsalt tänavatel ja kaubanduskeskustes ringi jõlkumine ja aja parajaks tegemine.

Ringiraha on mõeldud pearahana kõikidele lastele, kes käivad ükskõik millises huvikoolis, spordiklubis või huviringis sõltumata nende omandivormist.

Laine Jänes, kultuuriminister

Riigi kinnisvaraarendaja on kindel partner

Pärisime Riigi Kinnisvara Aktsiaseltsi (edaspidi RKAS) nõukogu esimehelt Taavi Rõivaselt, millised on ettevõtte tulevikuplaanid.

Millega RKAS tegeleb ja milline on ettevõtte tulevik?

RKASi põhitegevuseks on kinnisvara arendamine, haldamine ja hooldamine – asjad, mis on ka ettevõtte põhikompetents ning mille kvaliteet on tagatud ISO sertifikaadide tasemel. RKAS on siin usaldusväärseks partneriks paljudele riigiasutustele ja kohalikele omavalitsustele.

Tulevikust rääkides pole keegi seadnud kahtluse alla RKASi kompetentsi riigi kinnisvara arendamisel ja haldamisel, pigem on küsimus selles, kas RKAS jätkab oma rolli riigi objektide finantseerijana. Kui riigieelarve on suures ülejäägis, ei pruugi ka riigihoonete ehitamiseks olla mõistlik laenu võtta, vaid ehitada olemasolevate vahendite arvelt.

Hiljuti saatis rahandusminister ettevõtte nõukogule kirja, kus soovi-

tab mõneks kuuks peatada uute lepingute sõlmimise...

Ministri kiri lähtub eeskätt soovist vaadata üle riigi rahalised võimalused kinnisvarasse investeerida. Üle mitme aasta ulatuvad summad nähakse ette riigieelarve strateegias ning see valmib hiljemalt sügiseks. Senikaua me uusi riigobjekte ette ei võta, küll aga tegeleme projekteerimisega ja teiste vähem rahamahukate tegevustega. Ning loomulikult viime juba alustatu lõpule.

Samuti on meil jätkuvalt võimalusi teha koostööd omavalitsustega näiteks koolide või spordihoonete ehitamisel.

Kui suureks hindate ohtu, et RKASi laenu viivad riigieelarve defitsiiti?

Esiteks ei ole Statistikaamet oma hinnangut veel andnud ning praegu on vara öelda, kas RKASi kohustused loetakse riigi kohustuste hulka. Päris korrektne see kindlasti ei oleks, kas või seetõttu, et meie portfellis on ka üksjagu kohalike omavalitsuste objekte.

Aga isegi eeldades, et nii juhtub – ainuüksi eelmise aasta riigieelarve

Taavi Rõivas kinnitab, et Riigi Kinnisvara Aktsiaselts on riigi varale hea peremees.

üle jääb (üle 6 miljardi krooni, toim.) oli suurem kui RKASi senitehtud investeeringud. Kahjuks leidub alati poliitikut, kes püüavad kasu lõigata avalikkuse desinformeerimisest.

Ajakirjanduses on väidetud, et RKAS pääses kopsakast trahvist kutsudes erakorraliselt tagasi hiigelsuure võlakirjaemissiooni?

See väide ei pea paika. Esiteks pole vajadust võlakirjaemissiooni tagasi kutsuda – RKAS emiteeris riigikoolide remondiks 1,2 miljardi krooni eest võlakirju ning võib vastavalt lepingule kasutada seda summat kahes osas. Esimene 600 miljonit on RKASile laekunud, teise 600 miljonit kasutamise otsustame vastavalt vajadusele. Ei ole mingit majandusliku loogikat võtta ettevõtte kontole 600 miljonit lihtsalt seisma sellelt samaaegselt intressi makstes.

Millised on olulisimad objektid, mis RKASil lähiajal valmivad?

Mahult on kahtlemata suurim Viru Vangla, kuid ma pean vähemalt sama oluliseks mitmeid üle Eesti valmivaid koolimajasid ja spordihooned – Mellistes, Osulas, Mõnistes jne. Sealsetel inimestel on uuest hoonest palju rohkem siirast rõõmu kui viru pättidel uuest vanglast.

Karin Kalda

Tasub teada

Pensionide tulumaksuvaba määr võib tõusta

Riigikogu arutab pensionide tulumaksuvaba määra tõstmise üle. Praegu kehtiva seaduse järgi on pensionist, nagu ka kõigil töötamisel palgast, 2250 krooni kuus tulumaksuvaba (järgmisel aastal on see summa 2500 krooni, 2010. aastal 2750 krooni ja 2011. aastal 3000 krooni kuus). Sellele lisandub seadusega fikseeritud 3000kroonine täiendav maksuvabastus.

Keskmise pensioni tõusmise tulemusel võib aga juba järgmisel aastal tekkida olukord, kus suur hulk vanaduspensionari saajaid peaksid hakkama pensionilt tulumaksu maksma.

„Reformierakond ja sotsiaaldemokraadid tahavad tõsta 2009. aastal pensionäridele ettenähtud täiendavat tulumaksuvaba 3300 kroonini kuus, 2010. aastal 3600 kroonini kuus ja 2011. aastal 3900 kroonini kuus,“ selgitas Reformierakonna fraktsiooni esimees Keit Pentus. „Nii oleks pensionäri jaoks 2009. aastal tulumaksuvaba 5800 krooni, 2010. aastal 6350 krooni ja 2011. aastal 6900 krooni. See tähendab, et keskmist vanaduspensionari saav pensionär tulumaksu maksma ei pea.“

Riigikogu kehtestas SMS-laenu reklaamile piirangud

Riigikogus leidis toetuse reklaamiseaduse muudatusettepanek, mille kohaselt peab kõikides SMS-laenu reklaamides olema välja toodud krediidikulukuse määr ehk palju krediit inimesele tegelikult maksma läheb. Muudatus on ajendatud soovist lõpetada vastutustundetu laristamise reklaamimine. Reformierakondlasest Riigikogu liikme Taavi Rõivase arvates on SMS-laenu puhul laenu hind üüratu ning selle aus väljaütlemine võib nii mõnelgi juhul jahutada potentsiaalse laenuvõtja indu. SMS-laenude pakkujate hinnangul tekib igal kümnendal laenuvõtjal raskusi laenu tagasimaksmisel. Võib loota ja eeldada, et uue seadusemuudatuse tulemusena muutuvad reklaamid vastutustundlikumaks ja mõistlikumaks.

Euroopa filmiauhhindade jagamine toimub 2010. a Tallinnas

Euroopa Filmi Akadeemia (EFA) on asutatud 1988. a. Täna kuulub sinna 1800 filmiprofessionaali ja olgu öeldud, et EFA liikmeskonna riiklik ja geograafiline kuuluvus on oluliselt laiem Euroopa Liidu liikmesriikide piiridest. Pigem lähtutakse siin Euroopa kontinentaalsest mõistest.

EFA asutajateks olid omal ajal Ingmar Bergman, Istvan Szabo, Federico Fellini, Claude Chabrol ja Lord Richard Attenborough – nimesid, mis filmisõpradele ilmselgelt kommentaare ei vaja. EFAt juhivad nõukogu, mille presidendiks on tuntud Saksa filmirežissöör Wim Wenders.

Miks EFA tekkis, pole raske arvata. 1980ndad olid aastad, kus Vana-Euroopa tundis end ohustatuna Ameerika massikultuuri pealetungist. Kõik turud olid põhiliselt ülejutatud Hollywoodist, ameerikalikust mõtlemisest: kiirtoidust nii otse kui kaudses mõttes.

Tiina Lokk

EFA nii nagu ka liikumine Euroopa Kultuuri pealinn sündisid esiteks käsikäes ja ühel ajal ning ka ühise eesmärgiga – kaitsta ja levitada Euroopa kultuuri koos euroopaliku mõtteviisiga. Esimene Euroopa Kultuuri pealinn oli Berliin ja EFAgi sündis Berliinis. Esimestel aastatel liiguti veel koos, siis aga oldi paratamatuse ees – tuli hargneda. EFA traditsioonide kohaselt peetakse tseremooniat üle aasta Berliinis, vahepeelsel aastal aga valitakse mõni teine riik ja linn, kellele antakse võimalus võtta vastu 1500 filmiprominenti üle kogu Euroopa. Seni on seda teinud Berliin, Barcelona, London, Pariis, Rooma ja Varssavi.

Kultuuri pealinn on ka filmilinn

Nüüd, kui Tallinn pakkus taas võimaluse hetkeks ühendada kultuuri pealinn staatusega ja EFA auhinna tseremooniaga, tundus see kõigile osapooltele meeldiva nostalgiana. Nimelt juhatab 2010 EFA traditsiooniline auhinna tseremoonia sisse Tallinn Euroopa Kultuuri pealinn 2011 ürituste seeria. Traditsioon on see, et auhinna tseremoonia toimub alati detsembri esimesel nädalavahetusel, mil teatavasti avatakse ka PÖFF, põhjus, miks näiteks mina ei ole kunagi saanud sellest tippüritusest osa võtta. Aga nüüd tuleb mägi Muhamedi juurde ja meie 14. PÖFFi avamine ja EFA suur VIP kontsertvastuvõtt ühitatakse. Laupäeval toimub auhindade galaüritus, mis omakorda kantakse üle enam kui 60 telejaama poolt. Kohale sõidab enam kui paarsada kirjutajat ja kõnelevat kultuuriajakirjanikke. Tundub, et raske on välja mõelda suuremat promoüritust ühele linnale, tema inimestele ja kultuurile, iseäranis aga filmikultuurile.

Tiina Lokk,
PÖFFi peakorraldaja

Riik toetab viljatusravi

Eesti vajab lapsi. Väga tähtis on, et iga laps oleks oodatud. Lapseeootele jäämine ja lapse sünni on suursündmus iga pere jaoks. Seda õnne pole aga looduse poolt kahjuks iga ühele antud. Neile sisen-dab lootust kiirelt arenev meditsiin, mis on viimastel aastatel teinud palju inimeste aitamiseks.

Väikese Louise'i, esimese katseklaasilapse sünni 1978. aastal Suurbritannias andis lootuse saada oma laps paljudele sellel seni vaid unistanud peredele.

Teame kõik, et Eestis peaks sündima palju rohkem lapsi kui seni. Selleks oleme teinud mitu olulist otsust. Üks neist on kindlasti vanemahüvitis, mida nüüd maksame lapsega kokkulevatele vanematele, kuni pisike saab 1,5 aasta vanuseks. Aga oluline on, et meil oleks palju lapsi, kelle vanematele hüvitist maksta. 2006. aastal kiitis Vabariigi Valitsus heaks viljatusravi toetamise aluspõhimõtted. Viljatusravi toetamise üks põhieesmärke on tõsta sündivate laste arvu, et Eesti iive oleks positiivne. Kunstliku viljastamise kuludeks eraldati 40 mln krooni. Lisaks rahastas Haigekassa oma eelarvest kunstlikku viljastamist ja embrüo siirdamist kuni kolme protseduuri ulatuses. Seejuures pidi inimene ise tasuma 30% kõigest kuludest, mis tõenäoliselt sai suureks takistuseks paljudele soovijatele.

Kõik kulud hüvitatakse

Tänaseks on sotsiaalministeerium saanud valitsuselt heakskiidu rakendus-

Laps toob peresse rõõmu.

Viljatusravi toetamise üks põhieesmärke on tõsta sündivate laste arvu, et Eesti iive oleks positiivne. Kunstliku viljastamise kuludeks eraldati sel aastal 100 mln kr.

kavale, mis laiendab võimalusi saada viljatusravi kõigile Eestis ravikindlastatuile. 2008. aastast hüvitab Haigekassa kuni 40-aastastele naistele kõik embrüo siirdamise ja kehavälise viljastamise protseduurid, ravimid ja

nendega seotud uuringud. Samuti ei ole protseduuride arv enam piiratud kolme protseduuriga naise kohta. Protseuurid hüvitab Haigekassa täiel määral, inimese 10%line omaosalus säilib vaid ravimite puhul. 2008. aastal on viljatusravi jaoks riigieelarves ette nähtud 100 mln krooni.

Hoidke tervist!

Loodan väga, et nende muudatustega saab viljatusravi kättesaadavaks kõigile abivajajatele. Omaosaluse suurus on vähenenud kordades. Takistuseks on olnud pikad järjekorrad arsti juurde. Selles vallas oleme

samuti samme astunud. Edaspidi saavad ämmaemandad neid rasedaid, kellel kõik kenasti sujub, ise vastu võtta. Nii jääb arstidel rohkem aega keskenduda ravile ning probleemsetele juhtudele.

Peame aga meeles pidama, et kuigi meditsiin suudab aidata väga paljusid, peame ikkagi ise oma tervise eest hea seisma. Mõistlik käitumine, enda ja oma lähedaste tervise ja turvalisuse eest hea seismine peab olema nii meie enda kui ka meie laste elustiil. Nii sünnib Eestis palju lapsi ka aastate pärast.

Maret Maripuu

Riigikontrolli ja parlamendi koostöö on paranenud

Taas ametisse nimetatud riigikontrolör Mihkel Oviir rääkis Tallinna Teatajale, mida ta oma ametis oluliseks peab ning mida uuel ametiajal teisiti teha soovib.

Kuidas hindate senist koostööd valitsuse ja Riigikoguga, kas ettepanek riigikontrolörina jätkata tuli Teile üllatusena?

Hindan koostööd heaks ja konstruktiivseks, Riigikontroll peab olema valitsusele ja Riigikogule asjalik partner, kes suudab anda nii-öelda kõrvaltvaate.

Mida Te peate oma esimese ametiaja suuremateks saavutusteks?

Mul on hea meel selle üle, et minu ametisoleku ajal loodud Riigikogu erikomisjon ehk riigieelarve kontrolli komisjon on aasta-aastalt üha enam muutumas selliseks, nagu need auditikomisjonid mujal arenenud demokraatiaga riikides on. Varem läksid Riigikontrolli aruanded paljuski nagu musta auku, meil ei olnud parlamendis partnerit, kellega asju aru-

tada. Nüüd on see olemas, kuigi tal on arengus veel pikk tee käia.

Kas on midagi, mida Te üritate riigikontrolörina teisel ametiajal teistmoodi või paremini teha?

Kindlasti on. Ma tahan, et Riigikontroll suudaks riigis toimuvate muudatustega kaasas käia ega vaataks maailma piltlikult öeldes läbi keldriakna. On vaja avarat ja üldistavat vaadet, mitte kribu-krabu taha takerdumist. Tagantjärele tarkusega ei ole praeguses maailmas suurt midagi peale hakata.

Riigikontrolli uuest olukorrast juttu ülesanne on anda Riigikogule ja valitsusele õigel ajal infot, mis aitaks teha otsuseid ja kujundada poliitikat, mille tulemid on näha alles aastate pärast.

Kuidas hindate kontrolli omavalitsuste tegevuse efektiivsuse ja õiguspärasuse üle? On see piisav? Kas ja millal on Riigikontrollil plaanis auditeerida Tallinna linnavõimude tegevust?

Riigikontroll teeb käesoleval ajal Tallinna linnas kahte auditit, millega alustati juba 2007. aastal. Need on järgmised:

Riigikontrolör Mihkel Oviir

1. Ehitushangete korraldus valdades ja linnades – algas aprillis 2007, lõpetas aprillis 2008. Selle auditit raames on vaatluse all Tallinna Haridusameti tegevus haridusametite remondi- ja ehitustööde tellimisel 2006. aastal.

2. Eluruumide üürile andmine Tal-

linna linnas – algas septembris 2007, lõpetas mais 2008. Auditit käigus antakse hinnang, kas Tallinna linn täidab seadusega pandud kohustusi eluruumide üürile andmisel ning kas Tallinna linna eluruumi üürile andmise korraldus on õiguspärane ja vastab hea halduse tavale.

2009. aastal on kavas auditeerida linnavara kasutusse andmist Tallinnas ja Tartus. Lisanduda võivad nii Tallinn kui muud linnad auditeeritavana ka muude valdkonnaauditite valimistesse. Vähem kui kahe aasta jooksul on Riigikontrolli kohalike omavalitsuste osakond teinud audititoiminguid ca 40% valdadest ja linnadest, kuid selge on see, et kõikide toimimisele hinnangu andmine võtab sellise arvu omavalitsuste puhul veel aega.

Rõhutan veel kord seda, millised erisused on seadusega kehtestatud omavalitsuste auditeerimisele võrreldes riigisektoriga. Nimelt ei saa Riigikontroll anda hinnangut (kuigi selles osas on avalikkuse ootused tihti just eriti suured) raha kasutamise otstarbekusele, sest selles osas kehtib omavalitsuse autonoomia põhimõte.

Peep Lillemägi

Pirita üldplaneering – kas kinnisvaraarendaja tööplaan?

Pirita üldplaneeringu menetlus on jõudnud avaliku arutelu staadiumisse. Kas on ka, mille üle arutleda?

Läbi aegade on Pirita linnaosa olnud üheks elamisväärsimaks elupaigaks Tallinnas. Mererand koos parkmetsaga, Pirita jõe ürgoru maastikukaitseala koos Kloostrimetsaga ja väiksemad metsarohked maa- ja pargialad loovad tervikpildi rohelisest Piritast.

Nagu paljud teisedki linnaosad, arenes Pirita siiani valdavalt kinnisvaraarendajate surve ja toel. Samas tuleb tunnistada, et viimastel aastatel on kerkinud meie linnaosa maitsekalt, hoolikalt ja loodusõbralikult väljaehitatud piirkonnad. Kuid ka täna on selliseid arendajaid, kes ajavad taga võimalikult suurt kasumit ja kes silmaga pilgutamata kirvega metsa kallale lähesisid ning lageraiet teeksid. Sobimatute ja kahjulike planeeringute ning arendusprojektide ärahoidmiseks algatati juba 2000. aastal Pirita linnaosa üldplaneeringu kaudu kindlate reeglite väljatöötamine.

Kui kauaks rohelist jätkub?

Aastaid kestnud töö tulemusena on valminud üldplaneeringu projekt, mis seab eesmärgiks linnaosa tasakaalustatud ja harmoonilise arengu tagamise, arvestades linnaosa funktsiooni ülelinnalise puhke- ja rekreatsioonialana ning areneva inimsõbraliku elamupiirkonnana.

Sõnad on ilusad, kuid kas saite aru, mida taolise eesmärgi püstitusega öelda tahetakse? Vaatan juba mitmen-

Pirita halduskogu liige Ülle Rajasalu leiab, et TOPi ja linnaosavalitsuse vahelisest maa-alast tuleb kujundada linnaosa keskus, kus elanikud saaksid aktiivselt ja kasulikult vaba aega veeta.

dat varianti Pirita üldplaneeringust ja näen ainult seda, et järjest suuremaks on joonistatud arenduspiirkonnad ning järjest isukamaks muutuvad kinnisvaraarendajate nõuded.

Mähe mets, mis omandireformi käigus tagastati, on osa Kloostrimetsast. Tihe metsaala on üldplaneeringu märgitud korruselamumaaks. Mi-

●●●●●●●●●●●●●●●●
Ka täna on selliseid arendajaid, kes ajavad taga võimalikult suurt kasumit ja kes silmaga pilgutamata kirvega metsa kallale lähesisid ning lageraiet teeksid.

nu küsimise peale „Miks?“ vastati, et poliitiline surve pidi tugev olema. Ometi on kohalikud elanikud andnud sadu ja sadu allkirju metsa säästmiseks.

Linnaosa keskusesse betoonmonstrumid?

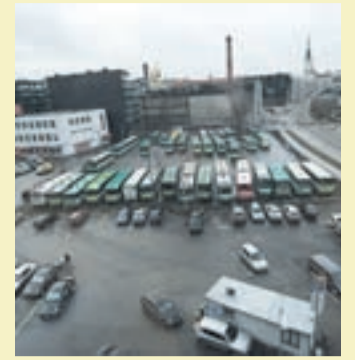
Olen seda meelt, et Pirita vajab oma linnaosa keskust. Keskuse piirkond hõlmaks maa-ala TOPist kuni linnaosavalitsuse hooneni. Siia koonduks elanikkonnale vajalikud teenindus- asutused, poed, kohvikud ja muud hooned, kus saaks aktiivselt ja kasulikult vaba aega veeta.

Idee luua Piritale oma keskus kajastub küll ka menetletavas üldplaneeringus, kuid juba palju suuremas mastaabis kui oli algselt mõeldud. Nimelt esitati hiljuti kooskõlastamiseks taotlus ehitada Merivälja tee rannapoolsesse teeveerde suur, kolmekordne ja ligi 100 meetri pikkune parkimaja koos ärihoonega. Halduskogu lükkas ettepaneku tagasi, kuid üldplaneeringus on see märgitud juba arengualana ja seega on selliseid taotlusi oodata veelgi.

Üldplaneering on minu arusaamist mööda ühiskondlik kokkulepe, mida linnavalitised peaksid koostama lähtudes kohalike elanike huvidest ja vajadustest. Meie linnaosas on tavaks arutada linnaosa elu puudutavaid küsimusi Vaba Aja Keskuses. Tänapäev juhtkond vist pelgab veidi elanike arvamusi, sest muidu viidi üldplaneeringu avalik arutelu linnavalikogude ruumidesse inimeste tööajale?...

Ülle Rajasalu, linnavalikogude Reformierakonna fraktsiooni aseesimees

Kasulik info

Tallinn kinkis ära ligi 11 000 m² ehitusalast maad

Eelmises Tallinna Teataja numbris tutvustasime teile Tallinna Linnavalitsuse järjekordset skeemi, kuidas tuhandeid ruutmeetrid miljoneid väärt linnamaad erastevõttele ära kinkida. Ja nagu arvata oli, õnnestus pealinna ainuvõimu teostavatel keskerakondlastel skeem ka elu viia – 7. veebruaril langetas linnavalikogude vastava otsuse vaid 29 keskerakondlase poolthäälega. Nüüd võib OÜ PalmGrupp Tallinna linnalt tasuta saada üle 11 000 ruutmeetrisele maatükile mitmekorruselise ärihoone ehitama hakata.

Raavisele külla!

13. aprillil kell 11 on kõik oodatud Salme Kulturikeskusesse naisansambli 7. laulupäevale. Kolmapäeviti algusega kell 10.30 toimuvad klubi ruumides tervisevõimlemise tunnid eakatele daamidele. Lisainformatsioon – tel 661 2699.

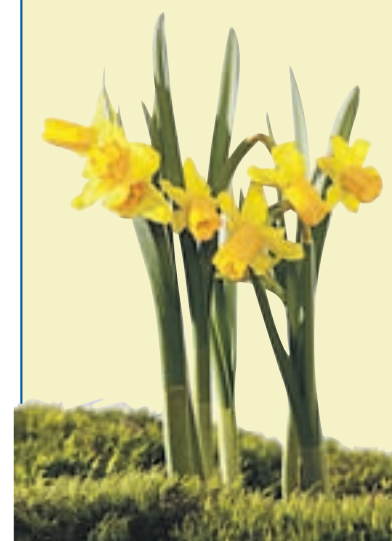
Palju õnne!

Kallid Paekaare lasteaia lapsed, lapsevanemad ja töötajad

Jaksu, särtsu, kannatust, lusti, rõõmu, tublidust, armastust, visadust ja salasoovide täitumist soovime teile sünnipäeva puhul!

Hea Laagna lasteaia-põhikooli pere Armas Sipsiku lasteaia pere

Palju õnne sünnipäevaks! Et te pihud oleksid alati päikest täis, et varjud jääksid selja taha, et midagi ei puruneks, et midagi ei ununeks, et täituks iga teie soov, et iga päev teil killuke õnne tooks!

Karupoeg Puhh ja Eesti majandus

Algus lk 1

Arutledes Eesti majanduse krahhi võimalikkuse üle, räägiti ka elukestvast õppet ja Euroopa jõukaimate riikide paremiku jõudmisest.

Hiljuti Vanurite Eneseabi- ja Nõustamisühingus toimunud omalaadse poliitika-koolis tuli majandusteadlasel Andres Arrakul vastata ka erinevatele küsimustele.

Ainult diplomist ei piisa

Muuhulgas küsiti tema käest, miks hoolimata sellest, et Eestis on kõrgelt haritud inimesi palju, räägitakse kvalifitseeritud tööjõu puudusest.

Arrak, kes jagab inimesi natsudeks ja puhhideks ning ise nimetab ennast rahuliku ja optimistliku karupoeg Puhhi sarnaseks tegelaseks, selgitas: „Eesti inimene saab kõrgharidusdiplomi kätte ja sellega tema õppimisind tavaliselt raugub. 30 aastat tagasi saadud diplom ei tähenda ilmtingimata ja automaatselt aga, et praeguseks muutu-

nud keskkonnas edukalt tööjõuturul hakkama saadakse.“ Tema sõnul tähendabki elukestev õpe seda, et kogu aeg tuleb juurde õppida ja oma oskusi täiendada, ainult diplomist ei piisa.

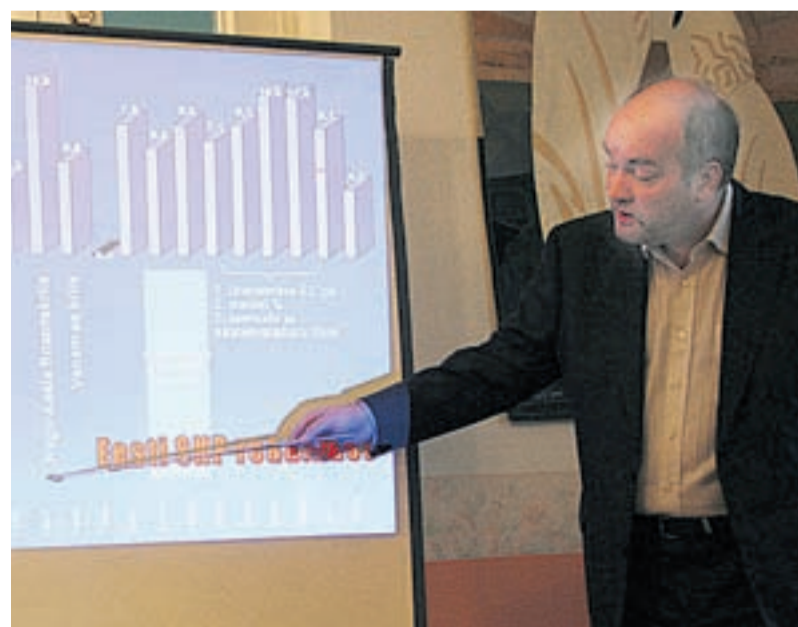
Töötada palju ja hästi

Kohaletulnud uurisid ka seda, kas Andres Arrak peab reaalseks, et Eesti jõuab 15 aastaga Euroopa viie jõukama riigi hulka. „Kui vaadata kas või Iirimaa näidet, kus umbes sama pika aja jooksul jõuti Euroopa Liidu vaesemate riikide hulgast üheks jõukamaks, siis on võimalik küll,“ vastas ta. Arrak lisas: „Tegu on väga hea eesmärgiga, mis võib olla täiesti saavutatav. Kuid iseenesest ei juhtu midagi. Peame tegema palju tööd, aga hästi.“

Pärast pooleteisetunnist debateerimist majanduseksperdiga jätkasid Poska tänapäeva kogunenud väarikas eas daamid ja härrad Eesti majanduse tulevikuteemalist arutelu veel mõnda aega omavahel.

Poliitikakool annab vastuseid

Omalaadse poliitikakooli idee algataja ja debattide korraldaja, Riigikogu li-

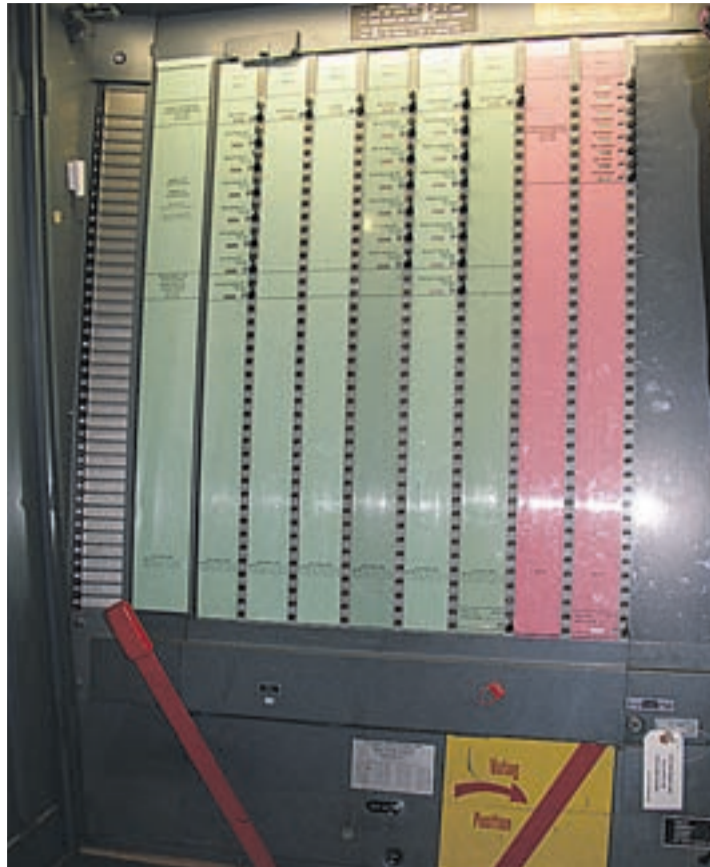

Majanduseksperdi Andres Arraku arvates on Eesti majandusel tugevad alustalad ning nende püsimajäämiseks tuleb palju ja hästi tööd teha.

ge Keit Pentus peab taoliseid üritusi olulisteks. „Minu mõte oli Vanurite Eneseabi- ja Nõustamisühingu liikmetele pakkuda võimalust kohtuda silmast-silma huvitavate inimestega. Arutada ja vaielda oma ala ekspertidega

teemadel, millest igapäevaselt lehtedes kirjutatakse ja televisoris räägitakse,“ selgitas Keit Pentus. „Küsimusi tekitab kõigil, selles omalaadse poliitika-koolis on võimalus neile ka vastuseid leida.“
Katja Ljubbratets

Kuidas USAs presidendikandidaate valitakse

➦ ➦ Ehkki tegu on alles kahe partei sisemise valimisega, mille käigus selgitatakse välja kummagi partei presidendikandidaat, käis aktiivne kampania ka tänavatel. Nii demokraatidest Hillary Clintoni kui Barack Obama meeskonnad veensid veebruari alguses New Yorgi tänavatel võimalikke toetajaid just nende kandidaadi kasuks otsustama. Mõlemal oli jagada nii lendlehti kui põhjalikumate materjali. Oldi valmis pikalt rääkima, miks just nende kandidaat parim võimalik valik on. Vabariiklasi New Yorgis tänavakampaniat tegemas näha ei õnnestunud.

➦ See originaalis ligi üks meeter kõrge ja 75 cm lai „plakat“ on valimiskabiini seinal asuv valimisedel, mis New Yorgis presidendikandidaadi eelvalimistel osalevatel inimestel täita tuleb. Protseduur näeb välja järgmine. Kabiini sisenenult tuleb kõigepealt tõmmata allosas näha olev punane metallkang vasakult paremale. Seeläbi muutub sedel „aktiivseks“. Nüüd tuleb sedelilt leida selle kandidaadi nimi, kellele oma hääl anda soovitakse. Nime taga on väike must nupukene, mida siis keerata tuleb – nupuke vajutab soovitud kandidaadi taha väikesse augukesse. Sama tuleb teha ka nende valijameeste nimedega, keda enda esindajaks valida soovitakse (presidendikandidaadi valib mõlemas parteis lõplikult selle aasta sügisel kogunev valijameestekogu). Kui need augukesed õigesse kohta tehtud, tuleb allosas asuv punane metallkang taas paremalt vasakule tõmmata. Nii kinnitatakse, et valik on tehtud ja „sedel“ kukub automaatselt valimiskasti. Tundub, et e-valimisteni on selles osariigis veel pikk tee käia.

Annika Arras

➦ Kõige populaarsem valimisnähk USAs on vaieldamatult rinnamärk. Enamalt jaolt on tegu suure ja värvilise märgiga, mis ütleb selgelt, kelle toetajaga on tegu. Märke kantakse julgelt nii mantlitel kui pintsakutel. Oma eelistuse väljendamine tundub olevat uhkuseasi, mida hea meelega tehakse. Pildil tutvub Keit Pentus ühel New Yorgi laadal hetke märgivalkuga.

Tallinna Teataja

Tallinna Teataja
Eesti Reformierakond
Tõnismägi 9, 10119 Tallinn
Tel 680 80 80, tallinnateataja@reform.ee
www.reform.ee/tallinnateataja

Saada vastus märksõnaga „lahendus“ 5. aprilliks aadressile Tõnismägi 9, 10119 Tallinn või e-posti teel tallinnateataja@reform.ee ning osale 1000kroonise Tallinna Kaubamaja kinkekaardi loomisel.

Ristsõna lahendus

Ees- ja perekonnanimi

Postiaadress või e-post

Telefon

Veebruari peauhinna võitis Ülle Elbert

Oma andmeid edastades nõustun tulevikus saama Eesti Reformierakonda ja selle poliitikutid puudutavat infot või reklaami, mille edastajatel või töötlejatel luban kasutada oma andmeid nimetatud eesmärgil tingimusel, et andmeid ei kasutata muuks kui Eesti Reformierakonna ja selle poliitikutega seonduva informatsiooni või reklaami edastamiseks.

Cimblar ***	Süvaveeliikur	Ülikooli õppejõud	Endine poliitsei-juht	Eksperimenditaalne rännumees Viljahoidla	TelNet	Kindlustusfirma Peamised probleemid	Tera	Noot	Keemiline element	Tõhusam	Naiskulptor	Parim olemine	Vankritelg
Maguskartul					Asesõna			Egoism					
Teat. täidesaatev võimuorgan					Pontoon			Naiste sukamaterjal					
Tagaplaan					Saksa k eessõna A dato		Hobune	Sent					Poogenpill
Kagu		Laste-päevakodu							Liitium; kaalium	Otsa saav			
Košmaar							Topka	Tubli soldat			Moskva oblast		Kaasajooksik
Ohvri hädakisa ...-Klux-Klan				Linn	Kõik				Hoolikas		Inglise vutistaar		
				Hügieenitarve	Union								
		Sisalik	Merelind					Saksa helilooja (1786-1826)	Rannalind				
...-Nuia	Valge savisegu							Öise Vahtkonna liider					Veregrupp
Tundmatu lendav objekt	Kaameli varandus							Muusika					Pearu kodutalu
Eurosaadik Brüsselis					Körtsist kostuvad helid	Kevadkuu					Inglise mehenimi	Inglise suusk	
Süli			Ema-olek	Saint					Barakk	...-kaart			
Ühis-sõiduk		Legaalus	...-jalad										
Kuningriik Euroopas							Helilooja ja viiulimängija						Saar